

Échte liefde

Een alternatief voor Breda

Voorwoord

Échte liefde voor Breda. Liefde voor al onze wijken, dorpen, inwoners en ondernemers. Dat is wat onze partijen bindt en wat ons heeft doen besluiten met dit alternatief te komen. Een alternatief voor de keuzes die de coalitie in de begroting van 2019 maakt voor Breda.

CDA, GroenLinks en SP kiezen nadrukkelijk voor de samenleving, want Breda is niet slechts een verzameling van individuen. Mensen maken de stad en haar dorpen. Samen zorgen zij ervoor dat iedereen mee kan doen. Ook als het even tegen zit.

We kiezen ook voor werk, want in Breda is er voor iedereen passend werk. Mensen die ongewild aan de kant staan, helpen we met maatwerk weer aan de slag. We gaan uit van het goede in de mens en vertrouwen erop dat iedereen bijdraagt naar vermogen.

Samen kiezen we ook voor de toekomst. Voor iedereen in Breda moet er een betaalbaar huis zijn. Samen met de woningcorporaties richt de gemeente zich op de realisatie van goedkope huur- en koopwoningen. We maken huizen energiezuinig, halen ze van het gas af en vergroenen tuinen en daken.

En waar kiezen we dan niet voor? Zolang er nog zoveel te doen is, er nog zoveel mensen in armoede leven en de zorg en ondersteuning onder druk staat, kunnen belastingcadeautjes niet aan de orde zijn. Ook grote (prestige)projecten faseren we uit over een langere periode. Dat biedt bovendien de kans op zoek te gaan naar meer cofinanciering.

In dit alternatief voor Breda presenteren we een aantal concrete, samenhangende plannen. We nodigen iedereen van harte uit met ons mee te denken hoe we Breda nog beter kunnen maken. Voor elkaar, voor werk en voor de toekomst.

Tot slot danken wij de ambtenaren van de gemeente Breda die hebben geholpen bij de totstandkoming van dit stuk.

Met vriendelijke groet,

Jeroen Bruijns
CDA Breda

Peter Bakker
GroenLinks Breda

Bas Maes
SP Breda

1. Voor elkaar

Breda is een hechte samenleving, geen verzameling van individuen. Mensen maken de stad en haar dorpen. De vele organisaties en verenigingen zorgen ervoor dat er sterke netwerken zijn. Professionals en vrijwilligers zorgen er samen voor dat iedereen mee kan doen. Ook als het even tegen zit, laten we niemand aan zijn of haar lot over. Dan moet er de zorg en ondersteuning zijn die nodig is.

We geloven in het goede van mensen en dat zij het beste voorhebben met elkaar en met Breda. We willen een gemeente zijn die tussen de mensen staat in plaats van er tegenover. Een overheid die inzet op preventie en samenwerken in plaats van op repressie en onderdrukking. De gemeente zorgt ervoor dat professionals en vrijwilligers zo goed mogelijk hun belangrijke werk kunnen doen.

We pleiten bij de Rijksoverheid voor meer geld voor het sociaal domein. Ondertussen wentelen we de tekorten niet af op onze inwoners. Samen met onze professionals, vrijwilligers en cliënten verbeteren we de kwaliteit en beheersbaarheid van het sociaal domein. Hierbij is het welzijn van onze inwoners en hun zorgvraag leidend, niet het geld.

Voorstellen

- 1.1 We investeren jaarlijks € 250 duizend extra in de ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers zodat zij hun belangrijke werk kunnen blijven doen.
- 1.2 Samen met professionals, vrijwilligers en cliënten verbeteren we de kwaliteit en beheersbaarheid van het sociaal domein. Als er structureel geld bij blijkt te moeten, is het ons dat waard.

2. Voor werk

In Breda is er voor iedereen passend werk. Vaak is dat regulier werk voor zowel theoretisch als praktisch geschoolden. Een andere keer is dat vrijwilligerswerk, mantelzorg of een beschutte werkplek. Bedrijven en instanties zorgen voor veel banen, meestal regulier. Vrijwilligers, mantelzorgers en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt ondersteunen, vraagt een actieve rol van de gemeente.

Mensen die ongewild aan de kant staan, helpen we met maatwerk weer aan de slag. We hanteren daarbij 'de wortel' en niet 'de stok' omdat we erop vertrouwen dat iedereen bij wil dragen aan onze samenleving. Werkzoekenden en bijstandsgerechtigden hebben recht op een betaalde baan. De lasten gaan hierbij voor baten. We beseffen dat eerst in mensen geïnvesteerd moet worden, voordat zij duurzaam kunnen uitstromen naar werk.

Ondernemers staan te springen om goed opgeleide werknemers. De krapte op de arbeidsmarkt neemt steeds verder toe en belemmert ondernemers in hun groei. Tegelijkertijd kunnen veel mensen geen baan vinden en moeten een beroep doen op de bijstand.

Met goed volwassenenonderwijs willen we de instroom in de bijstand voorkomen en vraag en aanbod op de arbeidsmarkt beter op elkaar aan laten sluiten. We investeren niet alleen in ondernemers maar ook in werknemers.

In de installatie-sector zijn nog heel veel handen nodig om te werken aan de energietransitie. En in Breda en de regio zijn er ook goede kansen in de innovatieve agrofood en creatieve industrie, terwijl ook de bouwversnelling om extra handen vraagt. Maar een 'leven lang leren' is nog lang niet voor iedereen weggelegd. Mensen met een klein inkomen hebben zelf vaak het geld niet om een opleiding te betalen die omschoolt naar een richting die méér kans op goed werk biedt. En als zzzp-er val je buiten de boot van een CAO met een opleidingsfonds. Breda investeert daarom samen met partners als UWV, ROC en het bedrijfsleven in een leven lang leren en volwassenenonderwijs, bijvoorbeeld om te komen tot MBO-BBL trajecten voor volwassenen gericht op zij-instromers naar kansrijke sectoren.

Niet voor iedereen is regulier werk haalbaar. Mensen met een arbeidshandicap dragen bij naar vermogen. Als het kan in beschutte werkplek bij een regulier bedrijf. Als dat niet gaat dan bij het sociaal werkbedrijf zelf. We houden de locatie aan de Riethil dan ook open zodat er altijd een terugvaloptie blijft. Hiermee voorkomen we dat mensen voor wie werk bij een regulier bedrijf toch niet haalbaar blijkt, zonder werk thuis komen te zitten.

Voorstellen

- 2.1 We investeren jaarlijks € 750 duizend extra in werknemers, werkzoekenden en bijstandsgerechtigden om een betere matching te krijgen tussen vraag en aanbod en in volwassenenonderwijs om te voorkomen dat ze vastlopen in een uitzichtloze baan.
- 2.2 We investeren jaarlijks € 750 duizend extra in de sociale werkvoorziening en houden daarmee onder andere de werkplaats aan de Riethil open.

3. Voor de toekomst

Voor iedereen in Breda moet er een betaalbaar huis zijn. Voor de één is dat een (middel)dure koopwoning, voor de andere een goedkope huurwoning. De categorieën middelduur en duur laten we over aan de markt. Samen met de woningcorporaties richt de gemeente zich op de realisatie van goedkope huur- en koopwoningen. Zo zorgen we dat Breda van iedereen is, ook mensen met wat minder te besteden, waaronder starters.

Maar om Breda en de planeet voor toekomstige generaties leefbaar te houden, ligt er ook nog een grote uitdaging in het verduurzamen van bestaande huizen. Samen met woningeigenaren en -corporaties, maken we huizen energiezuinig, halen we ze van het gas af en vergroenen we tuinen en daken. We zorgen ervoor dat verduurzamingsmaatregelen niet leiden tot een groeiende tweedeling tussen arm en rijk.

Losliggende stoeptegels en slechte wegen en fietspaden zijn extra in de openbare ruimte en leefomgeving van mensen.

Voorstellen

- 3.1 We halen de investering van € 14 miljoen voor de woonagenda naar voren omdat niet langer gewacht kan worden met de bouw van voldoende, betaalbare en duurzame huizen.
- 3.2 Samen met de woningcorporaties investeren we in de bouw van 1.200 sociale huur- en koopwoningen.

- 3.3 Samen met woningeigenaren en -corporaties investeren we in het verduurzamen van huur- en koopwoningen en pakken we klimaatarmoede aan.
- 3.4 We investeren jaarlijks € 1 miljoen extra in de openbare ruimte en leefomgeving in onze wijken en dorpen.

Financiële keuzes

Investerings (in miljoenen)		2019	2020	2021	2022
1	Voor elkaar				
1.1	Ondersteuning vrijwilligers en mantelzorgers	0,25	0,25	0,25	0,25
2	Voor werk				
2.1	Investeren in volwassenenonderwijs voor betere match vraag en aanbod op arbeidsmarkt.	0,75	0,75	0,75	0,75
2.2	Investeren in sociale werkvoorziening en openhouden werkplaats aan de Riethil	0,75	0,75	0,75	0,75
3	Voor de toekomst				
3.1	Naar voren halen investeringen woonagenda	2,0	4,0	4,0	4,0
3.4	Investeren in openbare ruimte en leefomgeving	1,0	1,0	1,0	1,0
Dekking					
1.1	Verlagen post onvoorzien	0,25	0,25	0,25	0,25
2.1	Andere verdeling binnen onderdeel EZ	0,75	0,75	0,75	0,75
2.2	Terugdraaien verhoging budget city marketing	0,5	0,5	0,5	0,5
	Andere financiering citymarketing	0,25	0,25	0,25	0,25
3.1	Investering woonagenda	0,0	4,0	6,0	4,0
3.4	Niet afschaffen hondenbelasting	1,0	1,0	1,0	1,0